

ÎNCHEIERE

29 mai 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Oleg Sternioală
Victor Burduh
Galina Stratulat

examinând admisibilitatea recursului declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale,

în cauza civilă, la cererea depusă de Nicolae Mumji, persoană interesată Casa Națională de Asigurări Sociale cu privire la constatarea faptelor care au valoare juridică,

împotriva deciziei din 24 ianuarie 2019 a Curții de Apel Comrat prin care a fost respins apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale și a fost menținută hotărârea din 25 aprilie 2018 a Judecătoriei Cimișlia, sediul Leova,

c o n s t a ț ă :

La 02 noiembrie 2017 petiționarul Nicolae Mumji, persoană interesată Casa Națională de Asigurări Sociale a depus cerere cu privire la constatarea faptelor care au valoare juridică.

În motivarea cererii petiționarul a invocat că are un stagiul complet de cotizare mai mare de 34 de ani, iar în luna mai 2017 s-a adresat CTAS Leova cu cerere privind stabilirea pensiei anticipate pentru limită de vârstă.

Prin decizia CNAS, Oficiul Teritorial Leova din 02 august 2017 i-a fost refuzată stabilirea pensiei pentru limita de vârstă, din motiv că din documentele prezentate s-a confirmat un stagiul de cotizare de 27 de ani, 7 luni și o zi, fapt ce nu permite stabilirea pensiei anticipate pentru limita de vârstă. Totodată a fost indicat că o parte din mențiunile din carnetul de muncă și anume perioada 31 ianuarie 1980 – 03 iunie 1999 nu au fost confirmate prin ștampila umedă a angajatorului.

A relatat Nicolae Mumji că a fost angajat în câmpul muncii și a lucrat conform înscrisurilor din carnetul de muncă, fapt ce poate fi confirmat de către martori și prin răspunsul Serviciului Arhivă din 30 mai 2017.

Petiționarul a mai indicat că este în imposibilitate de a obține documentele confirmatoare sau de a le reconstitui pe cele pierdute.

A solicitat constatarea faptului că înscrisurile din carnetul de muncă din 07 septembrie 1974 pe numele lui Nicolae Mumji pentru perioada 31 ianuarie 1980 – 03 iunie 1999 și anume – poziția nr.12 din 1980.01.31 „Sovhozul Tehnic de Mecanizare Agricolă Leova, angajat la lucru ca electrician categoria a 4-a la

ferma de porci – Ordinul nr.19-k din 30.01.1980”; poziția nr. 13 din 1987.10.26 „În legătură cu lichidarea Sovhoz-Tehnicumului de Mecanizare Agricolă Leova este transferat în Sovhozul – 50 let Octiabria” ca electrician categoria a 3-a - Ordin nr.220-k”; poziția nr.14 din 1988.07.26 „Transferat ca șef al Centralei Termice- Ordin nr.149-k”; poziția nr.15 din 1989.01.02 „Transferat ca inspector-electrician al Sovhozului – Ordin nr.02-k din 02.01.1989”; poziția nr.16 din 1993.03.24 „În legătură cu redenumirea gospodăriei este transferat în Sovhozul „Sărata Nouă” ca inginer-electrician al Sovhozului – Ordin nr.13-k din 24.03.1993”; poziția nr.17 din 1996.05.06 „În legătură cu redenumirea Sovhozului „Sărata Nouă” de transferat în SA „Sepotca” ca inginer-electrician – Ordin nr.34-k din 06.05.1996”; poziția nr.18 din 1996.06.03 „În legătură cu lichidarea SA „Sepotca” (proces nr.2 din 29.05.1999) de transferat în SRL „Ocrus-SN”-Ordin nr.25-k din 03.06.1999”- are valoare juridică.

Prin hotărârea din 25 aprilie 2018 a Judecătorei Cimișlia, sediul Leova s-a admis cererea petiționarului Nicolae Mumji cu privire la constatarea faptelor care au valoare juridică; s-a constatat faptul că, înscrisul din carnetul de muncă din 07 septembrie 1975 pe numele lui Nicolae Mumji pentru perioada 31 ianuarie 1980 – 03 iunie 1999 și anume – poziția nr.12 din 1980.01.31 „Sovhozul Tehnic de Mecanizare Agricolă Leova, angajat la lucru ca electrician categoria a 4-a la ferma de porci – Ordinul nr.19-k din 30.01.1980”; poziția nr. 13 din 1987.10.26 „În legătură cu lichidarea Sovhoz-Tehnicumului de Mecanizare Agricolă Leova este transferat în Sovhozul – 50 let Octiabria” ca electrician categoria a 3-a- Ordin nr.220-k”; poziția nr.14 din 1988.07.26 „Transferat ca șef al Centralei Termice- Ordin nr.149-k”; poziția nr.15 din 1989.01.02 „Transferat ca inspector-electrician al Sovhozului – Ordin nr.02-k din 02.01.1989”; poziția nr.16 din 1993.03.24 „În legătură cu redenumirea gospodăriei este transferat în Sovhozul „Sărata Nouă” ca inginer-electrician al Sovhozului – Ordin nr.13-k din 24.03.1993”; poziția nr.17 din 1996.05.06 „În legătură cu redenumirea Sovhozului „Sărata Nouă” de transferat în SA „Sepotca” ca inginer-electrician – Ordin nr.34-k din 06.05.1996”; poziția nr.18 din 1996.06.03 „În legătură cu lichidarea SA „Sepotca” (proces nr.2 din 29.05.1999) de transferat în SRL „Ocrus-SN”-Ordin nr.25-k din 03.06.1999”- are valoare juridică, pentru stabilirea pensiei pentru vechimea în muncă.

La 22 mai 2018 Casa Națională de Asigurări Sociale a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 25 aprilie 2018 a Judecătorei Cimișlia, sediul Leova, solicitând admiterea acesteia, casarea hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri prin care cererea depusă de Nicolae Mumji să fie respinsă.

Prin decizia din 24 ianuarie 2019 a Curții de Apel Comrat a fost respins apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale și a fost menținută hotărârea din 25 aprilie 2018 a Judecătorei Cimișlia, sediul Leova.

În acest sens, instanța de apel a considerat că sunt confirmate înscrierile în cartea de muncă a lui Nicolae Mumji referitor la activitatea lui de muncă în perioada 31.01.1980 – 03.06.1999, or, există acte care confirmă acest fapt și corectarea acestor omisiuni din carnetul de muncă este imposibilă, iar întreprinderile în care a activat Nicolae Mumji la moment sunt desființate, astfel că ținerea și evidența carnetelor de muncă reprezintă obligația angajatorului.

Drept urmare, instanța de apel a conchis că instanța de fond a examinat cauza sub toate aspectele, a verificat și apreciat corect probele prezentate, având la bază cumulul de dovezi administrate în cadrul dezbaterilor judiciare.

La 14 martie 2019 Casa Națională de Asigurări Sociale a depus cerere de recurs împotriva deciziei din 24 ianuarie 2019 a Curții de Apel Comrat, solicitând admiterea acesteia, casarea deciziei instanței de apel cu dispunerea încetării procesului ori scoaterea cererii de pe rol.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu hotărârile instanțelor de judecată ierarhic inferioare, menționând că cererea petiționarului privind constatarea faptului care are valoare juridică nu poate fi obiectul examinării în procedură specială, deoarece constatarea faptului este legată de soluționarea unui litigiu de drept ce ține de competența instanțelor de judecată.

Astfel, a relatat că la data de 02 aprilie 2017 Casa Națională de Asigurări Sociale a emis decizia privind refuzul de stabilire a pensiei. În decizia dată sunt reflectate toate perioadele de activitate care au fost incluse la stabilirea pensiei.

Or, toate înscrisurile din carnetul de muncă ce reflectă perioada de activitate din 01.01.1985 – 03.06.1999 nu au fost confirmate cu ștampila și semnătura persoanei responsabile și până în prezent intimatul nu a prezentat acte ce ar confirma înscrisurile date (ordine, certificat de salariu), iar această perioadă nu poate fi inclusă în stagiul de cotizare pentru calcularea pensiei.

La 08 mai 2019 Nicolae Mumji a depus referință împotriva recursului Casei Naționale de Asigurări Sociale, prin care a solicitat declararea acestuia ca fiind inadmisibil.

În contextul prevederilor art. 434 alin.(1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Comrat a pronunțat decizia contestată la data de 24 ianuarie 2019.

Materialele cauzei atestă faptul că decizia contestată a fost expediată părților la data de 27 februarie 2019, fiind recepționată de către Casa Națională de Asigurări Sociale la 01 martie 2019, fapt confirmat prin avizul de recepție (f.d.131).

Astfel, recursul declarat la data de 14 martie 2019, este în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sânt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către

instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a recunoaște recursul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale împotriva deciziei din 24 ianuarie 2019 a Curții de Apel Comrat.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Oleg Sternioală

judecătorii

Victor Burduh

Galina Stratulat